

УДК 656.078

О.А. МАЛАХОВА, канд. техн. наук, доцент, *М.Й. СЕЛЕШИ*, магістр, УкрДАЗТ

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНТЕРМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Определенно проблему развития отношений в сфере континентального транспортного соединения в новом формате - расширенная Европа-Украина-Азия. Признаны преимущества интермодального транспорта как содружества разных перевозчиков, в котором железная дорога, в общем и целом теряет свою долю рынка перевозок, потому что как показывает практика, использованию автодорожного транспорта как доминирующего средства перевозки отдается явное преимущество.

Избраны и проанализированы важнейшие факторы повышения эффективности функционирования железнодорожного транспорта, такие как повышение качества обслуживания клиентов, развития международных связей необходимо всестороннее развитие интермодальных перевозок с использованием компьютерных технологий.

Certainly problem of development of relations in the field of a continental transport connection in a new format is extended Europe-Ukraine-Asia. Advantages of intermodal'nogo transport are acknowledged as a concord of different ferrymen, in which railway, in general and whole loses the market of transportations share, because as practice shows, to the use of road-transport transport as a dominant mean of transportation obvious advantage gives oneself up.

Вступ. ХХІ століття ставить проблему розвитку відносин у сфері континентального транспортного сполучення в новому форматі- розширена Європа-Україна-Азія.

Після 1989 року галузь транспортування вантажів, зокрема інтермодальна, зіткнулася з необхідністю інтеграції економіки країн Східної Європи і колишнього Радянського Союзу в міжнародні транспортні мережі.

Хоча переваги інтермодального транспорту як співтовариства різних перевізників широко визнані в теоретичному плані, щоденна практика показує, що використанню автодорожного транспорту як домінуючого засобу перевезення віддається явна перевага. Відповідно, залізниця, загалом і в цілому втрачає свою частку ринку перевезень.

Постановка задачі. Один з важливіших факторів підвищення ефективності функціонування залізничного транспорту - це підвищення та удосконалення взаємодії залізничного та інших видів транспорту. Розвиток змішаних, комбінованих та інтермодальних способів перевезення повинен використовувати найвигідніші функції, можливості, умови та засоби перевезення з використанням різних видів транспорту, з метою ефективного їх використання, зменшення витрат вантажовласників на перевезення вантажів,

підвищення прибутку та стійкості функціонування всього транспортного комплексу України в цілому.

Ефективне Управління вантажними перевезеннями за участю суміжних видів транспорту можливе при створенні єдиного органу оперативного управління всім перевізним процесом, запровадження системи логістичних центрів.

До інтермодальних перевезень відносять транспортно-технологічну систему організації перевезень з використанням в перевізному процесі декількох видів транспорту, при якій перевезення «вантажного місця» виконується з відповідальністю одного перевізника, по єдиному документу, по варіанту «від дверей до дверей» і «точно в термін», оплачується по єдиній наскрізній ставці, із спрощенням для вантажовідправника вибору маршруту, засобів транспорту, портів, складських приміщень, перевантажувального устаткування.

Інтермодальні (мультимодальні, комбіновані і змішані) перевезення отримують все більше визнання, як в міжнародному, так і у внутрішньому сполученні. Інвестування та створення нових управлінських стратегій дозволяють удосконалювати роботу судноплавних ліній, залізниць і морських портів як в окремих елементах, так і при створенні єдиних систем.

Інтермодалізм займає центральне місце в організації вантажопотоків різних країн та підтримують значимість всіх видів транспорту, що беруть участь в перевезеннях вантажів всередині країни і в міжнародному масштабі.

Інтермодальна концепція, що має на увазі безперервне і наскрізне переміщення вантажів, стикається з проблемою роздробленості внутрішньої транспортної мережі як в Європі, так і в США.

У Європі інтермодалізм значною мірою став частиною розвитку контейнеризації з кінця 60-х рр. ХХ в., коли контейнери і трейлери отримали визнання в інтермодальних перевезеннях. Для координації міжнародних контейнерних перевезень в 1968 р. була створена організація Intercontainer, до складу якої входять 25 європейських національних залізниць.

До інтермодальних можна віднести два типи перевезень, які пропонують залізничні компанії:

- «супроводжуємий транспорт» - контейнерні та контрейлерні перевезення;
- перевантаження з одного виду транспорту на інший з використанням спеціальних термінів.

Світова тенденція до контейнеризації вантажів, що спостерігається в даний час і на транспортному ринку України і країн СНД примушує шукати і знаходити нові шляхи вирішення питань нестандартних транспортувань, постійно і планомірно розробляти і упроваджувати нові технології перевізного процесу. Тому підвищена увага приділяється організації і подальшому розвитку інтермодальних перевезень.

Контейнеризація міжнародних вантажопотоків провела глибоку зміну не тільки в матеріально-технічній базі транспорту, але і в організації міжнародних перевезень. Організатори міжнародних перевезень (оператори) відмовилися від традиційної системи доставки кожним видом транспорту ізольовано один від одного, перейшовши до інтегрованого інтермодального перевезення.

На українському ринку комбінованих перевезень функціонує національний оператор - Український державний центр транспортного сервісу «Ліски».

Створення і успішне функціонування центру «Ліски», що володіє мережею терміналів комбінованого транспорту, необхідними транспортними засобами і спеціальним устаткуванням, системою інформаційного забезпечення, мережею представництв в Україні і за кордоном, поза сумнівом, послужить подальшому розвитку як внутрішнього, так і зовнішнього ринків інтермодальних перевозок.

У веденні УГЦТС «Ліски» знаходяться контейнерні термінали для обробки контейнерів, розташовані на кожній залізниці України. При цьому безпосередньо на митно-ліцензійному складі на території терміналу проводиться огляд і оформлення документів, що прискорює доставку вантажів.

Впродовж багатьох років розвиток інтермодальних перевезень є важливим елементом вдосконалення транспортного комплексу України.

Державною програмою розвитку і функціонування комбінованого транспорту в Україні до 2010 року передбачається створення єдиної системи функціонування залізничного і автомобільного транспорту, що дозволить здійснювати транспортні послуги «від дверей до дверей».

В цілому, інтермодальні перевезення дають вантажовласникові ряд переваг. Вантажовласник звільняється від необхідності укладати договори, вступати у юридичні відносини і вести фінансові розрахунки з великим числом учасників перевезень. Це стосується і оформлення транспортних документів по кожному етапу - автотранспорт, залізниця, морський порт, судно. Оператор інтермодального перевезення скорочує затримки в пунктах перевалки, організовуючи доставку товарів строго по графіку (схема just-in-time), що прискорює обіг основних фондів і скорочує витрати зі зберігання вантажів.

Висновок. На даному етапі основними невирішеними питаннями при організації і здійсненні інтермодальних перевезень є:

- забезпечення максимально можливої прямої передачі контейнерів з одного виду транспорту на інший;
- ліквідація всієї або, принаймні, більшої частини зайвої документації;
- повна комп'ютеризація всіх фінансових розрахунків;
- об'єднання контейнерів, трейлерів і тому подібне в єдину для всього світу систему транспортних засобів з можливістю міжнародного обміну цими засобами між операторами інтермодальних перевезень;
- відміна або, принаймні, скорочення числа правив і інструкцій, що перешкоджають розвитку ефективних інтермодальних перевезень;
- перевантаження контейнерів блоками.

Таким чином, для ефективного функціонування транспортної системи, підвищення якості обслуговування клієнтів, розвитку міжнародних зв'язків необхідний всебічний розвиток інтермодальних перевезень з використанням комп'ютерних технологій.

Список літератури: 1. Н. Н. Коваленко. Интермодальные перевозки-современная форма доставки грузов./ Логистика (Укр. научно-практ. журнал) – 2007. - №4- с. 46-56.2. Левиков Г. А., Таробанько В. В. "Интермодализм как транспортная концепция"./Транспорт: наука, техника, управление.-2006.-№3-с. 19-23.3. М. В.

УДК 656.13

ГОРЯИНОВ А.Н., канд. техн. наук, **ОЛЬХОВА М.В.**, аспирант, ХНАГХ, г. Харьков

СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ И МОДЕЛИ ТРАНСПОРТНОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ ЛОГИСТИЧЕСКИХ СИСТЕМ

Проанализированы современные методы и модели транспортного обслуживания с позиции потребителей транспортных услуг и с позиции транспортного предприятия. Выделены достоинства и недостатки. Предложен подход к построению модели транспортного обслуживания логистической системы.

1. Введение

Современные методы и модели способствуют облегчению решения вопроса функционирования транспорта в логистических системах, так же как и в других отраслях. Ключевая роль транспортировки в логистике объясняется не только большим удельным весом транспортных расходов в общем составе логистических издержек, но и тем, что без транспортировки невозможно само существование материального потока [1]. Это говорит, в первую очередь о том, что разработка новых методов и моделей, усовершенствование существующих является актуальным и востребованным.

2. Анализ последних исследований и публикаций

Достаточно подробно проанализирована и представлена классификация моделей и методов в [2]. Предложенная структуризация моделей и методов позволяет решать большинство задач, приведенных в монографиях, учебниках, учебных пособиях по теории логистики. В данной статье остановимся на моделях и методах функционирования транспорта в логистических системах. Наиболее представленными моделями и методами, применяемых в логистических системах касательно транспорта, можно назвать модели, касающиеся выбора оптимального варианта решения из возможных. Такие как выбор логистического посредника, выбор способа транспортировки, выбор вида транспорта, выбора системы доставки и др., рис. 1.

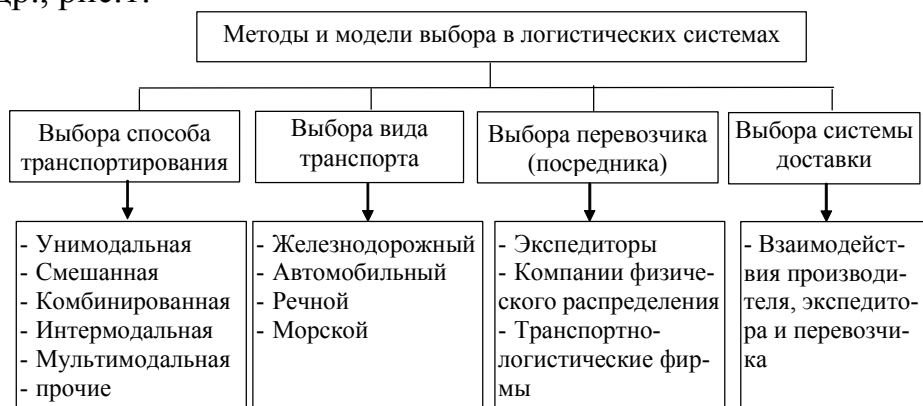

Рис. 1 – Методы и модели выбора в логистических системах касательно вопросов транспорта (на основании [2-8])